

Dosarul nr. 2r-413/23
2-22031799-01-2r-03102023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud. Gh. Popa)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, V. Mihaila)

DECIZIE

14 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Lisnic Galina,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marandici Vasile
împotriva Galinei Lisnic cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost restituit apelul declarat de Galina Lisnic, reprezentată de avocatul Buța
Denis, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea
în termen,

c o n s t a ț ă :

La 07 martie 2022, Marandici Vasile a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Galinei Lisnic cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești,
s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Marandici Vasile.

S-a încasat de la Lisnic Galina în beneficiul lui Marandici Vasile suma de
5 000 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 750 de lei cu titlu de cheltuieli
de judecată (f. d. 58, 62-68).

La 06 decembrie 2022, Lisnic Galina a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești (f.
d. 60-61).

Prin încheierea din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depusă de Lisnic Galina și s-a acordat termen de 7 zile din
momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a
dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f. d. 74-75).

Prin încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea
de apel depusă de Lisnic Galina din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor
instanței de apel (f. d. 89-91).

La 04 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Buța Denis a depus în interesele Galinei Lisnic cerere de apel repetat împotriva hotărârii din 02 decembrie 2022 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești (f. d. 96-98).

Prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Galina Lisnic, reprezentată de avocatul Buța Denis, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 27 septembrie 2023, Lisnic Galina a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului, a invocat că prin încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel, a fost restituită cererea de apel.

Cu încheierea în cauză a făcut cunoștință la data de 03 iulie 2023, iar la 04 iulie 2023, a depus cerere de apel repetată, care a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților, la 26 septembrie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f. d. 111).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 septembrie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 02 decembrie 2022, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

La fel, Completul de judecată reține că în termenul de procedură și anume la 06 decembrie 2022, Lisnic Galina a depus cerere de apel nemotivată și fără plata taxei de stat împotriva hotărârii instanței de fond (f. d. 60-61).

Prin încheierea din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Lisnic Galina și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f. d. 74-75).

Prin încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Lisnic Galina din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f. d. 89-91).

Încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău nu a fost contestată de către Lisnic Galina.

Ulterior, la 04 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Buța Denis a depus în interesele Galinei Lisnic cerere de apel repetată împotriva hotărârii din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și nu a solicitat repunerea în termen (f. d. 96-98).

La 04 august 2023, avocatul Buța Denis a depus în interesele Galinei Lisnic o cerere, prin care a solicitat anexarea bonului fiscal cu privire la achitarea taxei de stat (f. d. 105-106).

Prin încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Galina Lisnic, reprezentată de avocatul Buța Denis, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

Completul de judecată consideră încheierea contestată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Contrar normelor procedurale enunțate, Lisnic Galina a depus cerere de apel repetată împotriva hotărârii din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești numai la data de 04 iulie 2023, după ce prin încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Lisnic Galina din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 23 februarie 2023 (f. d. 89-91).

Deci, cererea de apel repetată a fost depusă cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței.

Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Prin urmare, având cunoștință despre existența hotărârii contestate, recurenta urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt însă ignorat de aceasta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea apelului.

În atare circumstanțe, instanța de recurs concluzionează că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Lisnic Galina.

Se menține încheierea din 06 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marandici Vasile împotriva Galinei Lisnic cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Mariana Ursachi